

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre az Európai Védelmi Alap létrehozásáról

(COM(2018) 476 final)

(2019/C 110/15)

Előadó: **Aurel Laurențiu PLOSCEANU**

Társelőadó: **Eric BRUNE**

Felkérés:	Európai Parlament, 2018.7.2. Tanács, 2018.7.4.
Elnökségi határozat:	2018.7.10.
Jogalap:	az Európai Unió működéséről szóló szerződés 173. cikkének (3) bekezdése és 304. cikke
Illetékes szekció:	Ipari Szerkezetváltás Konzultatív Bizottsága (CCMI)
Elfogadás a CCMI ülésén:	2018.11.22.
Elfogadás a plenáris ülésen:	2018.12.12.
Plenáris ülés száma:	539.
A szavazás eredménye:	200/1/6
(mellette/ellene/tartózkodott)	

1. Következtetések és ajánlások

1.1. Az EGSZB véleménye szerint rendkívül fontos, hogy az uniós globális stratégiát és a biztonságra és védelemre vonatkozó végrehajtási tervet következetesen, valamint az Európai Unió és a NATO 2016. júliusi közös nyilatkozatának rendelkezéseivel és az Egyesült Nemzetek Szervezetének kollektív biztonságról szóló elvével összhangban hajtsák végre.

1.2. Az EGSZB 2017 óta támogatja az európai védelmi unió létrehozását és az európai védelmi cselekvési tervet, ideértve egy közös Európai Védelmi Alap létrehozását is. Úgy véljük, hogy az európai védelemnek ez az erősítése nem azt célozza, hogy gyengítse, hanem inkább, hogy erősítse a NATO-t és a transzatlanti kapcsolatokat.

1.3. Az EGSZB határozottan támogatja az Európai Védelmi Alap 2021–2027 közötti időszakra szóló többéves pénzügyi kereten belüli létrehozásáról szóló rendeletre irányuló, az Európai Bizottság által 2018. június 13-án közzétett javaslatot.

1.4. Az EGSZB jelentős minőségi előrelépést szorgalmaz az európai védelemre vonatkozó együttműködés terén. A tagállamok közötti korlátozott védelmi együttműködés valójában átfedéseket idéz elő és egy továbbra is szétaprózott védelmi ipart eredményez. A piac keresleti oldalán az integráció hiánya nem ösztönzi a vállalkozások közötti transznacionális együttműködést és az ipar további integrációját. Ez az erőforrások nem hatékony elosztásához, egymást átfedő ipari kapacitásokhoz, technológiai szakadékokhoz és az új programok, különösen az együttműködésen alapuló programok hiányához vezet.

1.5. Az EGSZB támogatja a stratégiai autonómia célkitűzését, valamint azt is, hogy a kritikus területeken kulcsfontosságú technológiai fejlesztéseket hajtsanak végre és stratégiai képességeket alakítsanak ki. Ez a célkitűzés szorosan kapcsolódik ahhoz, hogy megfelelő értékelésre és koordinációra van szükség annak biztosítása érdekében, hogy e technológiákat európai szinten lehessen kezelni, megőrizni és előállítani, lehetővé téve az Unió számára, hogy szükség esetén önállóan hozzon döntéseket és intézkedjen.

1.6. Az EGSZB úgy véli, hogy a közös védelmi képességek fejlesztésének elengedhetetlen feltétele az európai védelmi ipari és technológiai bázis megerősítése.

1.7. Az EGSZB hangsúlyozza, hogy az Európai Uniónak lépéseket kell tennie azért, hogy fennmaradjon, megújuljon, illetve tovább fejlődjön egy magasan képzett munkaerőbázis, és rendelkezésre álljanak a megfelelő készségekkel bíró munkavállalók.

1.8. Az EGSZB azt javasolja, hogy az Európai Unió fokozza a kiviteli szabályok Unión belüli harmonizációjára irányuló erőfeszítéseit.

1.9. Az EGSZB határozottan támogatja, hogy a kkv-k – ezen belül az induló innovatív vállalkozások is – kiemelt figyelmet kapjanak, többek között a védelmi célokot szolgáló kutatás és fejlesztés területén.

1.10. Az EGSZB úgy véli, hogy a védelmi tevékenységek támogatása terén az uniós költségvetés nem válthatja fel, illetve nem helyettesítheti a nemzeti védelmi kiadásokat, hanem arra szolgál, hogy mennyiségében és minőségében is fellendítse és élénkítse a védelmi együttműködést. Hasonlóképpen, a források uniós költségvetésből védelmi kutatásra való elkülönítése sem történhet a más ágazatokban folytatott polgári kutatások rovására. Még ha a védelmi beruházásokkal és védelmi fejlesztési programokkal kapcsolatos döntések meghozatala továbbra is tagállami hatáskörben marad, az Európai Védelmi Alap uniós hozzáadott értéket teremthet azáltal, hogy a védelem területén ösztönzi a termékek és technológiák közös kutatását és fejlesztését.

1.11. Az EGSZB-nek szilárd meggyőződése, hogy a jobban összehangolt és észszerűsített európai védelmi politika hatékonyságnövekedést hozhat magával az európai védelmi ipari és technológiai bázis piaci részesedésének növelése, valamint a termékeknek az egyes államok, régiók és vállalatok közötti jobb megosztása révén.

1.12. Az Európai Védelmi Alap csak akkor hoz majd látható eredményt, ha olyan tevékenységeket támogat, amelyek valóban jelentőséggel bírnak. Munkaprogramjait ezért egy olyan, stabil európai védelmi tervezési folyamat alapján kellene kialakítani, amely meghatározza, hogy Európának a védelmi képességek terén milyen fő prioritásokat kell követnie.

1.13. Az EGSZB támogatja az együttműködés politikáját, amely elő fogja mozdítani a kkv-k, valamint a szándéknyilatkozatot alá nem író országok bevonását, nem feledkezve meg arról a szaktudásról, amellyel hozzá tudnak járulni a védelmi ágazat ipari és technológiai bázisához.

1.14. Az EGSZB támogatja az arra irányuló javaslatot, hogy korlátozzák az európai alapok által biztosított finanszírozást az ugyanazon jogalany ellenőrzése alatt álló európai vállalatok esetében, valamint hogy garanciákat követeljenek meg abban az esetben, ha az Európai Védelmi Alap által támogatott fejlesztésekben harmadik ország is részt vesz.

1.15. Az EGSZB támogatja azt az elképzelést, hogy az európai alapokat az Európai Bizottság kezelje, azonban úgy véli, hogy az Európai Védelmi Ügynökség hasznosan hozzájárulhat a védelmi felszerelésekkel kapcsolatos igények meghatározásához és a Közös Fegyverkezési Együttműködési Szervezet (OCCAR) működéséhez, felhasználva a nem mindig kellemes tapasztalatait, valamint részt vehet a programok irányításában, mivel az e területen meglévő szakértelem párhuzamosságai hátrányosan hatnának a rendszer hatékonyságára.

1.16. Az EGSZB támogatja azt az elképzelést, hogy a kutatásokat és a fejlesztéseket etikai bizottság elé kell terjeszteni. Az etikai feltételeket a jogbiztonság és az egyértelműség érdekében világosan ki kell fejteni, és már a javaslat értékelésénél kell mérni.

1.17. Az EGSZB aggodalmát fejezi ki az Egyesült Királysággal folytatott együttműködés brexit utáni jövője miatt, és olyan, erős biztonság és védelem kialakítása mellett száll síkra, amely magában foglalja az Egyesült Királyságnak az Európai Védelmi Alappal való társulását.

1.18. Az EGSZB úgy véli, hogy öregedő kontinensünk fenyegetve érzi magát, hajlamos a másik fél hibáztatására és olykor összemosza a problémákat, például a terrorizmust és a migrációs mozgásokat, valamint sem a tagállamokon belül, sem a tagállamok között nincs meg a kellő szolidaritás, ráadásul Unió-szerte újraéledőben van a nacionalizmus és autoriter rendszerek vannak kialakulóban, ami demokráciánkat próbatétel elé állítja. Egy olyan, jelentős iparpolitikai eszköz, mint az Európai Védelmi Alap sem ment fel bennünket az alól, hogy tovább gondolkodjunk az európai védelempolitika alakításán.

2. A javaslat ismertetése

2.1. A geopolitikai helyzet az elmúlt évtizedben instabillá vált: olyan összetett és kihívásokkal teli környezettel nézünk szembe, amelyben új fenyegetések – például hibrid fenyegetések és kibertámadások – jelentek meg, a hagyományosabb kihívások pedig újra és újra visszatérnek.

2.2. 2017. március 25-én Rómában a 27 tagállam vezetői, az Európai Tanács, az Európai Parlament és az Európai Bizottság közös nyilatkozatban jelentették ki, hogy az Unió megerősíti közös biztonságát és védelmét, és egy versenyképesebb és integráltabb védelmi ipar előmozdítására fog törekedni.

2.3. Az európai védelem jelentős hatékonysági problémáktól szenved, amelyek a kiaknázatlan méretgazdaságosságból (az egyetlen vevőt felvonultató nemzeti piacok széttagoltságából) és az erőforrások európai szintű megkettőzéséből erednek.

- 2.4. A kereslet szinte kizárólag a tagállamoktól ered, ugyanakkor a tagállamok védelmi költségvetéseiben az utóbbi 10 évben jelentős megszorításokra került sor, különösen a kutatás-fejlesztés (K+F) területén.
- 2.5. 2015-ben a védelmi felszereléseknek csak 16 %-át szerezték be együttműködésen alapuló európai beszerzés útján, ami távol áll az Európai Védelmi Ügynökség keretében elfogadott 35 %-os kollektív referenciaértéktől.
- 2.6. A védelmi ágazat nagymértékben széttagolta a nemzeti határok mentén, jelentős párhuzamosságokkal és ebből eredően a méretgazdaságosság és a tanulás kihasználásának kudarcában megnyilvánuló hatékonysági problémákkal.
- 2.7. A jelenlegi helyzet nem tartható fenn, és a jelentős újgenerációs védelmi rendszerek kifejlesztése egyre inkább meghaladja az egyes tagállamok lehetőségeit.
- 2.8. A tagállamok közötti együttműködés hiánya tovább gyengíti az Unió védelmi iparának azon képességét, hogy fenntartsa az EU stratégiai autonómiájának megőrzéséhez, valamint a jelenlegi és jövőbeni biztonsági igényeinek kielégítéséhez szükséges ipari és technológiai képességeket.
- 2.9. Az Európai Bizottság 2017. június 7-én közleményt fogadott el az Európai Védelmi Alap létrehozásáról, amely egy kutatási és egy képességfejlesztési keretből áll, a közleményt pedig a képességfejlesztési keret részeként az európai védelmi ipari fejlesztési program létrehozásáról szóló rendeletre irányuló jogalkotási javaslat kísérte.
- 2.10. Az Európai Bizottság 2018. június 13-án tette közzé az Európai Védelmi Alap 2021–2027 közötti időszakra szóló többéves pénzügyi kereten belüli létrehozásáról szóló rendeletre irányuló javaslatot.
- 2.11. Az Európai Védelmi Alapot egy olyan eszköznek szánták, amely előmozdítja az EU védelmi technológiai és ipari bázisának versenyképességét és innovatív jellegét, ezáltal hozzájárulva az EU stratégiai autonómiájához. Az eszközt olyan együttműködési programok elindítására tervezték, amelyek uniós hozzájárulás nélkül nem valósulnának meg, valamint arra, hogy az ipari ciklus minden szakaszában biztosítsa az együttműködés fokozásához szükséges ösztönzőket.
- 2.12. Az alap különösen ösztönözni fogja a kis- és középvállalkozások jelentős határokon átnyúló részvételével megvalósuló, együttműködésen alapuló projekteket. Mindez biztosítani fogja, hogy az Európai Védelmi Alap valamennyi tagállam kedvezményezettjei előtt nyitva maradjon, függetlenül azok méretétől és székhelyétől.
- 2.13. A javaslat az alkalmazás kezdőnapját 2021. január 1-jében rögzíti, és a javaslatot 27 tagállamból álló Unióra vonatkozóan terjesztik elő.
- 2.14. Noha a védelmi kutatások a kutatási és innovációs keretprogram (*Horizont Európa*) hatálya alá tartoznak, e javaslat határozza meg a védelmi kutatásra vonatkozó megfelelő különös rendelkezéseket, például a célkitűzéseket, a részvételi szabályokat és a végrehajtási mechanizmusokat.
- 2.15. A javaslat arra törekszik, hogy szinergiákat biztosítson a polgári K+F – például a biztonság és a kiberbiztonság, a határellenőrzés, a parti őrség, a tengeri közlekedés és az űrkutatás – területén megvalósuló más uniós kezdeményezésekkel.
- 2.16. Az alap és a védelem terén zajló állandó strukturált együttműködés (PESCO) keretében végrehajtott projektek között szoros kapcsolatok lesznek.
- 2.17. Az alap figyelembe veszi a védelmi képességbeli prioritásokat meghatározó uniós képességfejlesztési tervet, valamint az uniós koordinált éves védelmi szemlét.
- 2.18. Ebben az összefüggésben figyelembe vehetők az Észak-atlanti Szerződés Szervezete (NATO) és más partnerek által végzett releváns tevékenységek is, ha azok az Unió biztonsági és védelmi érdekeit szolgálják.
- 2.19. Az alap figyelembe veszi továbbá a többéves költségvetési keret részét nem képező, költségvetésen kívüli eszközökből, az Európai Békakeretből támogatott védelmi vonatkozású tevékenységeket is.
- 2.20. E javaslat lehetőséget ad az alap keretében nyújtott támogatásnak az InvestEU által támogatott finanszírozással való ötvözésére.
- 2.21. Az alapot a piaci hiányosságok vagy az optimálistól elmaradó beruházási helyzetek kezelésére kell – arányos mértékben – felhasználni, kerülve a párhuzamosságokat vagy a magánfinanszírozás kiszorítását, és az intézkedéseknek egyértelmű uniós hozzáadott értékkel kell rendelkezniük.

3.5. Az EU-nak legalább négy kihívással kell megküzdenie a lehető legszélesebb konszenzus alapján: ezek az autonómia a döntéshozatalban, a válság-előrejelzés, a politikai befolyás, valamint az érdekeink és a demokratikus elveink közötti összhang.

3.6. Az EGSZB 2017-ben támogatta az Európai Védelmi Unió létrehozását és az európai védelmi cselekvési tervet, ideértve a közös Európai Védelmi Alap létrehozását is.

3.7. Az EGSZB jelentős minőségi előrelépést szorgalmazott az európai védelmi együttműködés terén. A tagállamok közötti korlátozott védelmi együttműködés valójában átfedéseket idéz elő és egy továbbra is szétaprózott védelmi ipart eredményez. A piac keresleti oldalán az integráció hiánya nem ösztönzi a vállalkozások közötti transznacionális együttműködést és az ipar további integrációját. Ez az erőforrások nem hatékony elosztásához, egymást átfedő ipari kapacitásokhoz, technológiai szakadékokhoz és az új programok, különösen az együttműködésen alapuló programok hiányához vezet.

3.8. Az EGSZB támogatja a stratégiai autonómia célkitűzését a meghatározott kritikus fontosságú képességek és technológiák területén. Ez a célkitűzés szorosan kapcsolódik ahhoz, hogy megfelelő értékelésre és koordinációra van szükség annak biztosítása érdekében, hogy e technológiákat európai szinten lehessen kezelni, megőrizni és előállítani, lehetővé téve az Unió számára, hogy szükség esetén önállóan hozzon döntéseket és intézkedjen.

3.9. Az EGSZB helyesli azt a döntést, hogy keresletvezérelt ipari politikaként kívánják támogatni a védelmi ágazatot.

3.10. Az EGSZB egyetért azzal, hogy a nemzeti költségvetéseken belüli nagyobb hatékonyságnak lehetővé kell tennie, hogy egész Európában kielégítsék a védelmi felszerelések iránti igényt.

3.11. Az EGSZB egyetért azzal, hogy a programok közötti európai szintű összhangnak lehetővé kell tennie, hogy növeljék az európai védelmi ipar által kiszolgált európai piac méretét.

3.12. Az EGSZB álláspontja szerint a közös védelmi képességek fejlesztésének elengedhetetlen feltétele az európai védelmi ipari és technológiai bázis megerősítése.

3.13. Az EGSZB hangsúlyozza, hogy az Európai Uniónak lépéseket kell tennie azért, hogy kialakuljon egy magasan képzett munkaerőbázis, és rendelkezésre álljanak a megfelelő készségekkel bíró munkavállalók.

3.14. Az EGSZB azt javasolja, hogy az Európai Unió fokozza a kiviteli szabályok Unión belüli harmonizációjára irányuló erőfeszítéseit.

3.15. Az EGSZB határozottan támogatja, hogy a kkv-k különös figyelmet kapjanak, többek között a védelmi célokat szolgáló kutatás és fejlesztés területén.

3.16. Az EGSZB elutasította a gazdasági és szociális célkitűzéseket szolgáló meglévő alapok védelmi célokra való megnyitását.

3.17. Az EGSZB elutasította, hogy a Stabilitási és Növekedési Paktum keretében különleges rendelkezést vezessenek be védelemre fordítandó nemzeti költségvetési forrásokra vonatkozóan. A védelmi kiadásoknak nem szabad destabilizálniuk az államháztartást.

3.18. Az EGSZB támogatta a kutatásra és a képességfejlesztésre egyaránt kiterjedő két kerettel rendelkező védelmi alap létrehozását. Ez a technológiai ciklus egészében segíthet a beruházásokkal kapcsolatos integrált tervezési folyamat kialakításában. A beszerzési döntések továbbra is a tagállamok hatáskörében maradnak. Egy közös beszerzési forma azonban növelheti a keresleti oldal hatékonyságát, és hozzájárulhat az európai védelmi ipar versenyképességéhez és hatékonyságához is. A védelmi tevékenységek támogatása terén az uniós költségvetés nem válhatja fel, illetve nem helyettesítheti a nemzeti védelmi kiadásokat, hanem arra szolgál, hogy mennyiségében és minőségében is fellelődjön és élénkítse a védelmi együttműködést. Hasonlóképpen, a források uniós költségvetésből védelmi kutatásra való elkülönítése sem történhet a más ágazatokban folytatott polgári kutatások rovására. Az Európai Védelmi Alap célja együttműködési programok elindítása, és – a kutatási-fejlesztési tevékenységek támogatásával – az ipari ciklus minden szakaszában az együttműködés fokozásához szükséges ösztönzők biztosítása. Még ha a védelmi beruházásokkal és védelmi fejlesztési programokkal kapcsolatos döntések meghozatala továbbra is tagállami hatáskörben marad, az Európai Védelmi Alap uniós hozzáadott értéket teremthet azáltal, hogy a védelem területén ösztönzi a termékek és technológiák közös kutatását és fejlesztését.

3.19. A védelmi ipari ágazat nemcsak az európai polgárok biztonsága és védelme szempontjából bír stratégiai jelentőséggel, hanem jelentős mértékben hozzájárul az európai gazdasághoz és jóléthez is, évente összesen mintegy 100 milliárd euro összegű forgalmat bonyolítva, valamint közvetlenül és közvetve megközelítőleg 500 000 magasan képzett szakembert foglalkoztatva. Ebből az ágazatból érkeznek a legkorszerűbb termékek, szolgáltatások és technológiák, ahol az innovációs és kutatás-fejlesztési (K+F) erőfeszítések kulcsfontosságúak a versenyképesség szempontjából.

3.20. Az európai védelmi ipari és kutatás-fejlesztési kiadások főként a szándéknyilatkozatot aláíró hat országban (Franciaország, Németország, Olaszország, Spanyolország, Svédország és az Egyesült Királyság) összpontosulnak, amelyek a beruházások 95 %-át adják, valamint a kkv-k és közepes piaci tőkeértékű vállalatok nagy tömegének és vezető vállalatoknak adnak otthont. A jobb összehangolt és észszerűsített európai védelmi politika hatékonyságnövekedést hozhat magával az országok, a régiók vagy a vállalatok bizonyos technológiák terén való további specializációja révén.

3.21. Az aktív vállalatok számát és fegyvereladásaikat tekintve a szándéknyilatkozatot aláíró országok uralják az európai védelmi piacot. Az Egyesült Királyságban például a BAE Systems a legnagyobb védelmi vállalat. A SAAB a legjelentősebb svéd űripari és védelmi vállalat, míg Franciaországban a legnagyobbak közé a következők tartoznak: Dassault Aviation, Naval Group, Safran és Thales. Németországban a Rheinmetall, a ThyssenKrupp Marine Systems és a Diehl a legfontosabb vállalatok. Olaszországban a Leonardo és a Fincantieri a két legjelentősebb vállalat. Az Airbus egy transzeurópai vállalat, amely a BAE Systems után a második helyen áll Európában. További jelentős nemzetközi vállalat az MBDA, egy közös vállalkozás, amelyet az űripar és a védelem terén vezető helyet elfoglaló három európai vállalat (Airbus, BAE Systems és Leonardo) hozott létre rakéták és rakétarendszerek gyártása céljából. Emellett a KNDS – a Nexter és a KMW tulajdonosa – is transzeurópai vállalattá kezd válni. Megjegyzendő, hogy e vállalatok némelyike nem kizárólagosan a védelmi piacon tevékenykedik, ami megmagyarázza az alkalmazottakra vetített eltérő értékesítési arányokat.

A kisebb vállalatokat vizsgálva az IHS egyik friss tanulmánya szerint Európában csaknem 1 600 kkv tevékenykedik a védelmi ágazatban, és a becslések alapján a védelmi ellátási láncban összesen 2 000-2 500 kkv működik. E vállalkozások közül több is jellegét tekintve kettős célú, azaz a polgári és a védelmi területen egyaránt tevékenykedik. A kkv-k tehát mindenképpen fontos szerepet játszanak a védelmi iparban, és nagyban hozzájárulnak a versenyképességhez.

3.22. Az európai védelmi ipar nem egyenletesen oszlik el az EU-ban. Ez arra enged következtetni, hogy előfordulhat, hogy az uniós tagállamok megnövekedett katonai kiadásai nem egyenlően áramolnak minden tagállamhoz. Ha valamely ország nagyobb kiadásai más országokban található vállalatokhoz áramolnak, ez új kereskedelmi áramlásokat eredményezhet.

4. Részletes megjegyzések

4.1. Az Európai Védelmi Alap csak akkor hoz majd látható eredményt, ha olyan tevékenységeket támogat, amelyek valóban jelentőséggel bírnak. Munkaprogramjait ezért egy olyan, stabil európai védelmi tervezési folyamat alapján kellene kialakítani, amely meghatározza, hogy Európának a védelmi képességek terén milyen fő prioritásokat kell követnie.

4.2. Az EGSZB olyan együttműködési politikát támogat, amely elősegíti a határokon átnyúló együttműködést és a kkv-k bevonását, olyan államokból is, amelyek nem írták alá a szándéknyilatkozatot, anélkül azonban, hogy visszatérnénk a viszonyosság politikájához, amely olykor fokozta az átfedéseket a készségek terén.

4.3. Az EGSZB támogatja az arra irányuló javaslatot, hogy az európai alapok által biztosított finanszírozást az európai érdekek vezérelte európai vállalatokra korlátozzák, valamint hogy garanciákat követeljenek meg abban az esetben, ha az Európai Védelmi Alap által támogatott fejlesztésekben harmadik ország is részt vesz.

4.4. Az EGSZB támogatja azt az elképzelést, hogy az európai hitelek nyújtását az Európai Bizottság irányítsa, azonban úgy véli, hogy az Európai Védelmi Ügynökség hasznosan hozzájárulhat a védelmi felszerelésekkel kapcsolatos igények meghatározásához és az OCCAR működéséhez, felhasználva a nem mindig kellemes tapasztalatait, valamint részt vehet a programok irányításában, mivel az e területen meglévő szakértelem párhuzamosságai hátrányosan hatnának a rendszer hatékonyságára.

4.5. Az EGSZB támogatja azt az elképzelést, hogy a kutatásokat és a fejlesztéseket etikai bizottság elé kell terjeszteni. Az etikai feltételeket a jobbiztonság és az egyértelműség érdekében világosan ki kell fejteni, és már a javaslat értékelésénél fel kell mérni.

4.6. Az EGSZB támogatja az európai ipari szuverenitással kapcsolatos elképzelést, azonban továbbra is megkérdőjelezi annak politikai vetületeit, mivel a legtöbb európai uniós tagállam az Atlanti Szövetség tagjának tekinti magát, sok állam azonban továbbra is a szuverenitás nemzeti fogalmához ragaszkodik.

4.7. Az EGSZB aggodalmát fejezi ki az Egyesült Királysággal folytatott együttműködés brexit utáni jövője miatt, és olyan, erős biztonság és partnerség kialakítása mellett száll síkra, amely magában foglalja az Egyesült Királyságnak az Európai Védelmi Alappal való társulását.

4.8. A globalizáció súlya alatt, amely sok szempontból káros, az európaiak már tudatára ébredtek bizonyos hibáiknak és illúzióiknak. A legnagyobb hibájuk a tétlenségük. A stratégiai önmegtartóztatás politikája, amely lehetővé tette számunkra, hogy a gazdaságra összpontosítsunk, és amely oly nagy jólétet hozott nekünk a hidegháború során, illetve a századfordulóig, mára Európa számára a legnagyobb akadállyá vált.

4.9. Európa hosszú ideig ráerőltette akarátát a világra, eleinte egyedül, majd az USA-val karöltve. A fokozódó globális felmelegedés és az egyre erősödő autoritárius rendszerek jellemezte világunkban a fejlődésnek az országok közötti, sőt az országokon belüli egyenlőtlensége egyre tarthatatlanabbá válik. Öregedő kontinensünk fenyegetve érzi magát, hajlamos a másik fél hibáztatására, és olykor összemosza a problémákat, például a terrorizmust és a migrációs mozgásokat, valamint sem a tagállamokon belül, sem a tagállamok között nincs meg a kellő szolidaritás, miközben újraéledőben van a nacionalizmus és az autoritarianizmus, ami nyomás alá helyezi az európai demokráciákat. Egy olyan, jelentős iparpolitikai eszköz, mint az Európai Védelmi Alap sem menti fel az Európai Uniót az alól, hogy politikai síkon tovább gondolkodjunk azon, hogy mit és hogyan akarunk megvédeni.

4.10. Az európai védelem nem csupán a stratégiai fenyegetésekről, a külső beavatkozásokról, a katonai kapacitásról, a technológiai innovációról és az ipari kiválóságról szól. Mivel az Európát jelenleg fenyegető legnagyobb veszélyt a magával az európai demokráciával szembeni kihívások jelentik, a közös védelmi politika nem hagyhatja tovább figyelmen kívül a politikai dimenziót.

Kelt Brüsszelben, 2018. december 12-én.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Luca JAHIER
